

Bc. Eliška BOROWIECKA, *Vznik a vývoj JZD na území obcí Hošťálkovice a Lhotka (Vývoj v letech 1945-1992)*. Diplomová práce, Historický ústav FF Jihočeské univerzity, České Budějovice 2018, 128 s., včetně 25 tabulkových, mapových a obrazových příloh.

Posudek oponenta diplomové práce

Bc. Eliška Borowiecká se ve své diplomové práci zabývala vznikem i následnou existencí dvou JZD v oblasti Ostravska. Na příkladu Lhotky a Hošťálkovic v rozmezí let 1945-1992 se snažila prokázat vliv industriální Ostravy na zemědělskou výrobu. Na rozdíl od tradičních kvalifikačních prací se nezabývala „pronásledováním kulaků“. Předmětem jejího badatelského zájmu se staly především hospodářské dějiny v regionálním měřítku.

Autorka ve své kvalifikační práci prokázala odlišné okolnosti vzniku JZD. Například, že od většího zestátněného soukromého majetku se následně odvíjela i lepší ekonomická situace (JZD Lhotka). Opomenut nezůstal také obecně známý fakt, že pro venkovské obyvatelstvo byla lukrativnější práce v průmyslové Ostravě, než v blízkém vesnickém prostředí. Na konkrétních příkladech bylo doloženo, že zatímco pro JZD Lhotka byla důležitější živočišná výroba, v nedalekých Hošťálkovicích byl kladen mnohem větší důraz na rostlinnou produkci, zvláště ovocnářství a zelinářství. V souvislosti se zkoumaným regionem Bc. Eliška Borowiecká prokázala též vliv subjektivního faktoru (osobnost předsedy) na prosperitu JZD.

V úvodní části předložené diplomové práce byla zevrubně zhodnocena veškerá dostupná literatura týkající se vzniku i pozdější existence JZD na našem území. Zdrojem prováděného výzkumu se staly nejen archivní prameny uložené v Archivu města Ostravy, ale též statistické ročenky. Vzhledem k práci s pamětníky neopomněla v teoretické rovině zmínit okolnosti využití metody orální historie.

V textu jsou patrné drobné formální nedostatky – např. odstavec pouze na jednu řádku (s. 9), označení StSt (s. 90) není uvedeno v seznamu zkratk. Eliška Borowiecká si v úvodu své práce vytýčila, že bude zkoumat, zda JZD byla ve svém hospodaření podprůměrná, průměrná nebo nadprůměrná. Nikde však nevysvětlila, co si má čtenář pod uvedenými pojmy představit. Proklamované srovnání dvou zkoumaných družstev v celostátním měřítku nebylo provedeno (s. 84–87). Obsah kapitoly nazvané „Vývoj JZD Lhotka a Hošťálkovice z pohledu okresu a celého Československa“ neodpovídá proklamovanému názvu. Ani graf č. 14 nazvaný „Postavení zemědělské výroby JZD Lhotky a Hošťálkovic v rámci celého Československa“ žádné celostátní srovnání neposkytuje. Ilustrativně byla provedena jen komparace s okresem Ostrava (1950–1956) a Ostrava-Venkov (1957–1959). Smysluplné srovnání se uskutečnilo

pouze v rámci JZD Hošťálkovice a Lhotka. Škoda, že autorka vsadila na popisný charakter práce a opomenula vyzkoumaná fakta analyzovat v mnohem širším celostátním měřítku.

Nehledě na zmíněné chybějící srovnání či převažující popisný charakter předložené diplomové práce je třeba ocenit zjevnou snahu o detailní výzkum v regionálním měřítku. Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm VELMI DOBŘE.

V Třeboni 24. 8. 2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. Grulich', with a long horizontal flourish extending to the right.

doc. PhDr. Josef Grulich, Ph.D.